

كلمة التوحيد

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

فضائلها ومدلولها وشروطها ونواقضها

RIJEČI TEVHIDA: LĀ ILĀHE ILLALLĀH

Njihova vrijednost, značenje,
uvjeti i ono što ih poništava

'Abdu-r-Rezzaq ibn 'Abdu-l-Muhsin el-Bedr

عبد الرزاق ابن عبد المحسن البدر

Naslov originala: **كلمة التوحيد لا إله إلا الله**
(فضائلها ومدلولها وشروطها ونواقضها)

Naslov prijevoda: **Riječi tevhida: Lā ilāhe illallāh**
- Njihova vrijednost, značenje,
uvjeti i ono što ih poništava –

Autor: 'Abdu-r-Rezzaq ibn 'Abdu-l-Muhsin el-Bedr
عبد الرزاق بن عبد المحسن البدر

Prijevod:

Irfan Klica

ترجمة

عرفان كليسا

Recenzija:

Fejzo Radončić

Jasmina Radončić

مراجعة

فيزو رادونتشيش

ياسمينا رادونشيش

IslamHouse.com, 2016. godine

Abdu-r-Rezzaq ibn Abdu-l-Muhsin El-Bedr

RIJEČI TEVHIDA: LĀ ILĀHE ILLALLĀH

(Njihova vrijednost, značenje,
uvjeti i ono što ih poništava)

IslamHouse.com

2016. godine

Riječi tevhida: la ilahe illallah (njihova vrijednost, značenje, uvjeti i ono što ih poništava)

Sva zahvala pripada Uzvišenom Allahu, Gospodaru svjetova. Svjedočim da nema drugog istinskog boga osim Allaha jedinog, koji nema sudruga, i svjedočim da je Muhammed, Njegov rob i Njegov poslanik. Neka su na njega Allahovi salavati i mnogobrojni selami.

Ova studija sadrži korisni sažetak o najboljim, najuzvišenijim, najveličanstvenijim i najkorisnijim riječima – riječima tevhida (la ilahe illallah), o njihovoj vrijednosti, značenju, uvjetima i o onome što ih poništava. Ona se u osnovi nalazi u mojoj knjizi *"Razumijevanje dova i zikrova"*, međutim želja nekih dobrih ljudi je bila da ona bude odvojena i zasebna, nadajući se općoj i olakšanoj koristi od nje. Zato molim Uzvišenog Allaha da poveća u njoj bereket, i da je učini vratima upute za onoga koga želi od Svojih robova, i da nas sve uputi na pravi put, na put onih kojima je blagodat Svoju darovao, od vjerovjesnika, iskrenih, šehida, dobrih ljudi – a divno li je to društvo!

Dovoljan nam je Allah i divan li je On zaštitnik. Neka su Allahov salavat i selam na našeg vjerovjesnika, Muhammeda, na njegovu porodicu i časne ashabe.

Abdu-r-Rezak ibn Abdu-l-Muhsin El-Bedr

Vrijednosti riječi tevhida:

"La ilahe illallah"

Doista ove veličanstvene riječi sadrže ogromne i plemenite vrijednosti i odlike. Ne postoji niko ko ih može sve istražiti. One su najbolje, najveličanstvenije i najuzvišenije riječi.

Zbog njih su stvorena stvorenja, zbog njih su slati poslanici, i zbog njih su objavljivane knjige. Zbog njih su se ljudi podijelili na vjernike i na nevjernike, na sretno – stanovnike Dženneta i na nesretne – stanovnike Džehennema.

One su najčvršća veza koja se neće prekinuti. One su riječi bogobožnosti. One su najveći stub vjere i najveći ogranak imana. One su put uspjeha ka Džennetu i spas od Vatre. One su riječi šehadeta i ključ "Kuće sreće". One su osnova vjere, njen temelj i njena glava. Vrijednosti ovih riječi i njihovo mjesto u vjeri je iznad onoga što možemo opisati i što spominjemo.

Uzvišeni Allah je rekao:

﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ [آل عمران: 18].

***Allah svjedoči da nema drugog boga osim Njega,
- a i meleki i učenici - i da On postupa pravedno. – Nema
boga osim Njega, Silnog i Mudrog! (Kur'an, Ali-Imran,
18)***

Od onoga što se nalazi u Časnom Kur'anu, po pitanju vrijednosti ovih riječi, je da ih je Uzvišeni Allah učinio sržom poziva sa kojim su došli Božiji poslanici, i suštinom njihove misije. Uzvišeni Allah je rekao:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا
فَاعْبُدُونِ﴾ [الأنبياء: 25].

***Prije tebe (Muhammede) nijednog poslanika
nismo poslali, a da mu nismo objavili: 'Nema boga osim
Mene, zato Me obožavajte!'* (Kur'an, Vjerovjesnici, 25)**

Također je rekao:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾

﴿النحل: 36﴾.

Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allaha obožavajte, a taguta¹ se klonite! (Kur'an, Pčele, 36)

Uzvišeni Allah, na početku sure An-Nahl, je rekao:

﴿يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ﴾ ﴿النحل: 2﴾.

On šalje meleke s Objavom, po volji Svojoj, onim robovima Svojim kojima hoće: 'Opominjite da nema Boga osim Mene i bojte Me se!' (Kur'an, An-Nahl, 2)

Ovaj ajet je prvi u ovoj suri kojim je Uzvišeni Allah započeo spominjanje blagodati prema Svojim robovima. Ovo ukazuje na to da je uputa najveća Allahova blagodat koju je podario Svojim robovima, kao što Uzvišeni Allah kaže:

﴿وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً﴾ [القمان: 20].

...i da vas darežljivo obasipa blagodatima Svojim, i vidljivim i nevidljivim. (Kur'an, Lukman, 20)

¹ Tagut je, uopćeno, sve ono što se obožava mimo Allaha i zadovoljno je time.

Mudžahid, rahimehullah, je rekao: „To su riječi 'La ilahe illallah'.“

Sufijan ibn Ujejne, rahimehullah, je rekao: „Nije Uzvišeni Allah podario veću blagodat čovjeku od toga što ga je upoznao sa 'La ilahe illallah'.“

A od vrijednosti riječi 'La ilahe illallah' je to što ih je Uzvišeni Allah u Kur'anu opisao **'lijepom riječju'**. Uzvišeni Allah kaže:

﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾ تُؤْتِي أُكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾﴾ [ابراهيم].

Zar ne vidiš kako Allah navodi primjer – lijepa riječ kao lijepo drvo: korijen mu je čvrsto u zemlji, a grane prema nebu; ono plod svoj daje u svako doba koje Gospodar njegov odredi - a Allah ljudima navodi primjere da bi pouku primili. (Kur'an, Ibrahim, 24-25)

I one su **'postojana riječ'**, kao što Uzvišeni Allah kaže:

﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ﴿٢٦﴾ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ ﴿٢٧﴾ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿٢٨﴾﴾ [ابراهيم].

Allah će vjernike postojanom riječju učvrstiti i na ovom i na onom svijetu, a nevjernike će u zabludi ostaviti; Allah radi šta hoće. (Kur'an, Ibrahim, 27)

I one su **'ugovor'** kao što stoji u riječima Uzvišenog Allaha:

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٢٧﴾ [مريم].

Niko se ni za koga neće moći zauzimati, osim onoga ko je obećanje (ugovor) od Svemilosnog uzeo. (Kur'an, Merjem, 87)

Prenosi se da je Ibn Abbas, radijallahu anhu, rekao: „El-Ahd (ugovor, obećanje) je svjedočenje 'La ilahe illallah', tj. da nema drugog istinskog Boga osim Allaha, vjerovanje da sva moć i vlast pripadaju Allahu, i to je vrhunac svake bogobožnosti.“²

Od njihovih vrijednosti je i to što su one **'najčvršća i najtrajnija veza'**. Ko se bude njih držao spasio se, a ko ih se ne bude držao propao je. Uzvišeni Allah je rekao:

﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنِ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ
الْوُثْقَى﴾

² Bilježi Taberani u djelu **'Dova'** (1518/3).

Onaj ko ne vjeruje u taguta, a vjeruje u Allaha – drži se za najčvršću vezu. (Kur'an, Al-Bekara, 256)

I Uzvišeni Allah je rekao:

﴿وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ
الْوُثْقَىٰ﴾

Onaj ko se sasvim preda Allahu, a uz to čini dobra djela, uhvatio se za najčvršću vezu. (Kur'an, Lukman, 22)

One su *'trajne riječi'*, kao što ih je oporučio Ibrahim, alejhisselam, svom potomstvu kako bi se na pravi put dozvali.

Uzvišeni Allah je rekao:

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٦٦﴾ إِلَّا الَّذِي
فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٦٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

A kad Ibrahim reče ocu svome i narodu svome: 'Nemam ja ništa s onima koje vi obožavate, ja obožavam samo Onog koji me je stvorio, jer će mi On, doista, na pravi put ukazati'. I on učini riječi tevhide

trajnim za potomstvo svoje, da bi se dozvali. (Kur'an, Ukas, 26-28)

One su ***'riječi bogobojaznosti'*** kojima je Uzvišeni Allah obavezao ashabe Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a oni su njih bili najpreči i najdostojniji.

Uzvišeni Allah je rekao:

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ الْحَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٦٦﴾

Kad su nevjernici punili svoja srca žarom, žarom paganskim, Allah je spustio smirenost Svoju na Poslanika Svoga i na vjernike i obavezao ih na riječi bogobojaznosti, - a oni i jesu najpreči i najdostojniji za to -, a Allah sve zna. (Kur'an, Pobjeda, 26)

Prenosi se od 'Amra ibn Mejmuna da je rekao: „Nisu ljudi izgovorili ništa vrijednije od riječi 'La ilahe illallah'.“ Pa je Sa'd ibn 'Ijad rekao: „Znaš li šta su one oče Abdullahov? – One su tako mi Allaha riječi bogobojaznosti kojima je Uzvišeni Allah obavezao

ashabe Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, a oni su njih bili najpreči i najdostojniji.“³

One su '**vrhovna istina**' i konačni cilj. Uzvišeni Allah je rekao:

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ
وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾

Na Dan kada Džibril i meleki budu u redove poredani, kada će samo onaj kome Milostivi dozvoli govoriti, a istinu će reći. (Kur'an, Vijest, 38)

Prenosi 'Alijj ibn Ebi Talha da je Ibn 'Abbas povodom riječi Uzvišenog Allaha '***kada će samo onaj kome Milostivi dozvoli govoriti, a istinu će reći***', da je rekao: „Kada će samo onaj, kome Uzvišeni Gospodar dozvoli, govoriti a izgovaraće šehadet 'La ilahe illallah', jer to je vrhovna istina.“⁴

Ikrima, rahimehullah, povodom spomenutog ajeta je rekao: „***Istina*** – to su riječi 'La ilahe illallah'.“

Od vrijednosti ovih riječi je i to što su one '***istinska molba***'. Uzvišeni Allah je rekao:

³ Bilježi Taberani u djelu '***Dova***' (1533/3).

⁴ Bilježi Taberani u djelu '***Dova***' (1520/3).

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا
 كَبَاسِطٍ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ^ج وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ
 إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾

Samo se Njemu može istinski moliti. A oni kojima se pored Njega mole - neće im se odazvati, kao što ni voda neće stići u usta onome koji prema njoj samo dlanove svoje pruži; molba nevjernika zasigurno je beskorisna. (Kur'an, Grom, 14)

Riječi 'La ilahe illallah' su istinska veza koja spaja pripadnike islama, po njima se radi i njima se vraća, na osnovu njih se voli i na osnovu njih se mrzi. Zbog njih su muslimani postali kao jedno tijelo, čvrsta građevina gdje svaki dio građevine podupire drugi dio.

Veliki učenjak Muhammed El-Emin Eš-Šenkiti, rahimehullah, u svojoj knjizi 'Svjetiljke objašnjenja' je rekao:

„Doista je istinska veza koja spaja razdvojene i ujedinjuje različite, veza 'La ilahe illallah'. Zar ne vidiš da ova veza spaja cijelu muslimansku zajednicu, pa je ona poput jednog tijela, i čini je poput čvrste građevine gdje se njeni djelovi međusobno podupiru. Sažalila su se srca nosioca Arša i srca onih oko njega od meleka na sina

Ademovog na Zemlji iako se oni razlikuju. Rekao je Uzvišeni Allah:

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ
وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ
لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾ رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ
جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾ وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ
فَقَدْ رَحِمْتَهُ ﴿٩﴾ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠﴾

Meleki koji drže prijesto i oni koji su oko njega veličaju i hvale Gospodara svoga i vjeruju u Nj i mole se da budu oprosteni grijesi vjernicima: 'Gospodaru naš, Ti sve obuhvataš milošću i znanjem; zato oprosti onima koji su se pokajali i koji slijede Tvoj put i sačuvaj ih patnje u vatri! Gospodaru naš, uvedi ih u edenske vrtove, koje si im obećao, i pretke njihove i žene njihove i potomstvo njihovo, one koji su bili dobri; Ti si, uistinu, silan i mudar. I poštedi ih kazne zbog ružnih djela, jer koga Ti toga dana poštediš kazne zbog ružnih djela – Ti si mu se smilovao, a to će, zaista, veliki uspjeh biti!'
(Kur'an, Gafir, 7-9)

Doista je Uzvišeni Allah ukazao da je veza između nosioca Arša i meleka koji su oko njega sa ljudima na Zemlji, tolika da meleki mole Uzvišenog Allaha za ljude ovom uzvišenom dovom, veza vjerovanja u Uzvišenog Allaha.

I na kraju, nema razilaženja među muslimanima da je veza koja spaja muslimane na Zemlji i koja spaja između stanovnika Zemlje i stanovnika nebesa – veza 'La ilahe illallah', i apsolutno nije dozvoljeno pozivanje nijednom drugom vezom mimo ove.⁵

Od vrijednosti ovih riječi je i to da su one **'najbolje dobro djelo'**. Rekao je Uzvišeni Allah:

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ ﴿٨٩﴾

Ko učini dobro djelo, dobit će veliku nagradu za njega i bit će straha na Sudnjem danu pošteđen.
(Kur'an, Mravi, 89)

Prenosi se od Ibn Mes'uda, Ibn Abbasa, Ebu Hurejre, radijallahu anhum, i ostalih, da se pod **'dobrim djelom'** misli na 'La ilahe illallah'.⁶

Od 'Tkrime, rahimehullah, se prenosi da je u vezi govora Uzvišenog Allaha **'ko učini dobro djelo, dobit će**

⁵ *Svjetiljke objašnjenja* (447, 448/3)

⁶ Bilježi Taberani u djelu **'Dova'** (1497/3, 1498)

veliku nagradu’, rekao: „To je govor 'La ilahe illallah', samim njim će ostvariti veliku nagradu, zato što nema ništa vrijednijeg od 'La ilahe illallah'.“

Od Ebu Zerra, radijallahu anhu, prenosi se da je Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Allahov Poslaniče, poduči me djelu koje će me približiti Džennetu, a udaljiti od Džehennema.” Poslanik reče: **“Kada poćiniš kakav grijeh, učini i jedno dobro djelo, jer se dobro djelo nagrađuje od deset puta pa naviše.”** Upitah: “Allahov Poslaniče, je li 'la ilahe illallah' od dobrih djela?”, a on odgovori: **„'La ilahe illallah' je najbolje od dobrih djela!”**⁷

⁷ *El-Musned* (169/5)

Vrijednosti riječi tevhida

iz Sunneta

Govorili smo u onome što je prethodilo o vrijednosti riječi tevhida 'La ilahe illallah', bazirajući se na ono što se nalazi u Časnom Kur'anu.

To su uzvišene riječi zbog kojih su stvorena Zemlja i nebesa i stvorena sva stvorenja, sa njima su poslani poslanici i objavljene knjige i propisani zakoni. Zbog riječi 'La ilahe illallah' su postavljene terazije, i stavljenе knjige, i stvoreni su Džennet i Džehennem. Zbog njih su se razdvojila stvorenja na vjernike i nevjernike, na čestite i na grješnike. One su smisao stvaranja, zbog njih su nagrada i kazna, one su istina na kojoj je osnovana vjera i uspostavljen pravac. O njima će na Sudnjem danu biti pitani i prvi i posljednji.

Neće se pomjeriti tvoje stope pred Allahom, sve dok ne budeš upitan za dvije stvari:

- Koga si obožavao?
- Kako si postupio sa onim koji ti je bio poslan?

Odgovor na prvo pitanje se odnosi na ostvarivanje riječi tevhida 'La ilahe illallah', znanjem, potvrdom i djelom.

Odgovor na drugo pitanje se odnosi na ostvarivanje drugog dijela šehadeta 'Enne Muhammeden resulullah' (Doista je Muhammed Allahov poslanik), znanjem, potvrdom, poslušnošću i pokornošću.⁸

Vrijednosti riječi tevhida 'La ilahe illallah', ne možemo nabrojati. Iz njih proizilazi velika nagrada i mnogostruke koristi na dunjaluku i na Ahiretu, ono što ne pada na pamet, niti se može zamisliti. Nadam se da sam istražio glavne vrijednosti ovih riječi od onoga što se nalazi u hadisima Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Od vrijednosti 'La ilahe illallah', je da je izgovaranje ovih riječi najbolje djelo i da najviše umnogostručuje nagradu, njihov izgovor vrijedi oslobađanju robova. Za onoga koji ih izgovara su utočište od šejtana, kao što je došlo u dva sahiha od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

⁸ Ibnul-Kajjim u svom djelu '*Zadul-Mead*' (34/1).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ : مَنْ قَالَ : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، فِي يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ ، كَانَتْ لَهُ عَدَلٌ عَشْرٍ رِقَابٍ ، وَكُتِبَتْ لَهُ مِائَةُ حَسَنَةٍ ، وَمُحِيتَ عَنْهُ مِائَةُ سَيِّئَةٍ ، وَكَانَتْ لَهُ حِرْزًا مِنَ الشَّيْطَانِ يَوْمَهُ ذَلِكَ حَتَّى يُمْسِيَ ، وَلَمْ يَأْتِ أَحَدٌ بِأَفْضَلَ مِمَّا جَاءَ بِهِ، إِلَّا أَحَدٌ عَمِلَ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ

“Ko u jednom danu stotinu puta izgovori: 'Nema Boga osim Allaha, Jedinoga! On nema suparnika! Njemu pripada sva vlast i zahvala, i On nad svim ima moć' – to će mu biti kao da je oslobodio deset robova, bit će mu upisano stotinu dobrih djela, a izbrisano stotinu loših. Bit će mu to zaštita od šejtana u tome danu sve dok ne omrkne i niko ne može ništa bolje uraditi od njega izuzev onoga ko to više puta izgovori!”
(Buhari, br. 6403; Muslim, br. 2691)

Također se u dva sahiha prenosi od Ebu Ejjuba El-Ensarija, radijallahu anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

من قال: لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير، عشر مرار كان كمن أعتق أربعة أنفس من ولد إسماعيل.

„Ko izgovori: 'Nema Boga osim Allaha, Jedinoga! On nema suparnika! Njemu pripada sva vlast i zahvala, i On nad svim ima moć' deset puta bit će (po nagradi) kao da je oslobodio četiri osobe od potomaka Ismaila.“ (Buhari, br. 6404; Muslim, br. 2693)

Od vrijednosti ovih riječi je i to da su one najbolje riječi koje je izgovorio Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kao i poslanici prije njega, kao što je došlo u hadisu Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:

أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: خير الدعاء دعاء يوم عرفة، وخير ما قلت أنا والنبيون من قبلي لا إله إلا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير.

“Najbolja dova je dova na dan Arefata, a najbolje što sam rekao ja i poslanici prije mene jeste: 'Nema Boga osim Allaha, Jedinoga! On nema suparnika! Njemu pripada sva vlast i zahvala, i On nad svim ima moć.'“ (Tirmizi, br. 3585)

Od vrijednosti riječi tevhida 'La ilahe illallah' je i to što će one preovladati knjige loših djela na Sudnjem danu, kao što je došlo u hadisu Abdullaha b. 'Amr b. el-'Asa, radijallahu anhu, koji prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

عن عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ يَقُولُ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :
 : يُصَاحِبُ رَجُلٍ مِنْ أُمَّتِي عَلَى رُءُوسِ الْخَلَائِقِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيُنْشَرُ لَهُ
 تِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ سَجَلًا , كُلُّ سَجَلٍ مِنْهَا مَدُّ الْبَصَرِ , ثُمَّ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ
 وَجَلَّ لَهُ : " لَتُنْكَرُ مِنْ هَذَا شَيْئًا ؟ " . فَيَقُولُ : لَا يَا رَبِّ . فَيَقُولُ
 عَزَّ وَجَلَّ : " أَلَيْكَ عُذْرٌ أَوْ حَسَنَةٌ ؟ " . فَيَهَابُ الرَّجُلُ , فَيَقُولُ : لَا
 يَا رَبِّ . فَيَقُولُ عَزَّ وَجَلَّ : " بَلَى إِنَّ لَكَ عِنْدَنَا حَسَنَاتٍ وَإِنَّهُ لَا
 ظُلْمَ عَلَيْكَ " . فَيُخْرِجُ لَهُ بِطَاقَةً فِيهَا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ
 أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ , فَيَقُولُ : يَا رَبِّ مَا هَذِهِ الْبِطَاقَةُ مَعَ
 هَذِهِ السَّجَلَاتِ ؟ فَيَقُولُ عَزَّ وَجَلَّ : " لَا تُظْلَمُ " . قَالَ : فَيُوضَعُ
 السَّجَلَاتُ فِي كِفَّةٍ وَالْبِطَاقَةُ فِي كِفَّةٍ , فَطَاشَتِ السَّجَلَاتُ وَنُقِلَتِ
 الْبِطَاقَةُ .

„Allah će izdvojiti jednog čovjeka na Sudnjem danu na očigled svih ljudi, pa će mu otvoriti 99 knjiga,

a svaka knjiga je dugačka koliko pogled dopire. Uzvišeni Allah, će mu reći: Negiraš li od svega ovoga išta? Reći će: Ne, Gospodaru moj. Allah dž.š., će mu reći: Imaš li kakvo opravdanje ili dobro djelo? Pa će se čovjek uplašiti i reći će: Ne, Gospodaru moj. Uzvišeni Allah, će mu reći: Naprotiv, ti imaš kod nas jedno dobro djelo, nasilje ti se neće učiniti! Bi izvađena kartica, na kojoj pišaše: Ešhedu en la ilahe illallah ve ešhedu enne Muhammeden 'abduhu ve resuluh. Čovjek reče: Gospodaru moj, šta može učiniti ta karta spram ovolikih knjiga grijeha!? Uzvišeni Allah, reče: Tebi nasilje neće biti učinjeno! Pa će se onda staviti knjige na jednu stranu vage, a kartica na drugu stranu, pa će prevagnuti kartica. (Hasen-Sahih, Sunen Tirmizi, br. 2639; Sunen Ibnu Madždžeh, br. 4300; Musned Ahmed b. Hanbel, br. 6994; Sahih Ibnu Hibban, br. 225; Mustedrek, br. 1937)

Nema sumnje da je ovaj čovjek došao sa srcem u kojem je imalo imana, i tako učinio karticu na kojoj je bilo ispisano 'La ilahe illallah', teškom da prevagne nad njegovim lošim djelima. Dakle, ljudima se daje prioritet u njihovim djelima prema iman u njihovim srcima, jer da nije tako koliko je onih koji izgovaraju 'La ilahe illallah', ali ne mogu postići poput spomenutog zbog slabosti njihovog imana u srcima.

Od Enesa ibn Malika se prenosi, u dva sahiha, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

عَنْ أَنَسٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ
قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزُنْ شَعِيرَةٌ مِنْ خَيْرٍ وَيَخْرُجُ مِنَ النَّارِ
مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزُنْ بُرَّةٌ مِنْ خَيْرٍ وَيَخْرُجُ مِنَ النَّارِ
مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزُنْ ذَرَّةٌ مِنْ خَيْرٍ .

„Izaći će iz Vatre svako ko bude svjedočio da nema drugog istinskog boga osim Allaha i u srcu bude imao dobra koliko zrno ječma. Zatim će iz Vatre izaći svako ko bude svjedočio da nema drugog istinskog boga osim Allaha i u srcu bude imao dobra koliko zrno pšenice. A potom će iz Vatre izaći svaki onaj ko bude svjedočio da nema drugog istinskog boga osim Allaha i u srcu bude imao dobra koliko jedan trun.“ (Buhari, br. 44; Muslim, br. 193)

Ovaj hadis upućuje da se pripadnici tevhida 'La ilahe illallah' razlikuju prema imanu u njihovim srcima.

Od vrijednosti ovih riječi je i to da kada bi se mjerile sa nebesima i Zemljom one bi prevagnule kao što je došlo u Musnedu od Abdullaha ibn Amra, radijallahu anhum, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

Doista je Nuh, kada mu je došao smrtni čas, rekao svome sinu: 'Od tebe tražim 'La ilahe illallah' – jer kad bi se svih sedam nebesa, i svih sedam zemalja stavile na jedan tas, a 'La ilahe illallah' na drugi tas – prevagle bi riječi 'La ilahe illallah'; kada bi svih sedam nebesa bile jedna halka/krug – riječi 'La ilahe illallah' bi je prekinule. (Ahmed)

Od vrijednosti riječi 'La ilahe illallah', je i to što za njih nema prepreke do Uzvišenog Allaha, štaviše one ruše sve prepreke dok ne stignu do Uzvišenog Allaha, kao što je došlo u hadisu Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ، قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَا قَالَ عَبْدٌ : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَطُّ مُخْلِصًا إِلَّا فُتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ حَتَّى تُنْفِضَ إِلَى الْعَرْشِ مَا احْتَنَبَ الْكَبَائِرَ .

„Neće čovjek iskreno izgovoriti 'La ilahe illallah' a da im se ne otvore nebeska vrata, sve dok ne stignu do 'Arša, uz uslov da se čovjek čuva velikih grijeha!“ (Tirmizi, br. 3590)

Od vrijednosti riječi 'La ilahe illallah', je i to da su one spas od Vatre onome ko ih izgovori, kao što je došlo u Muslimovom sahihu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, čuo mu'ezina kako izgovara: „Ešhedu en

la ilahe illallah.“ Pa je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „*Izašao je iz Vatre.*“ (Muslim, 382)

U dva sahiha se prenosi hadis od 'Itbana, radijallahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: إن الله قد حرم على النار من
قال لا إله إلا الله يبتغي بذلك وجه الله.

Doista je Uzvišeni Allah zabranio Vatri onoga ko kaže 'La ilahe illallah', želeći time samo Allahovo lice.
(Buhari, br. 6938; Muslim, br. 33)

Od vrijednosti riječi 'La ilahe illallah' je i to što ih je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, učinio najvrijednijim ogrankom imana, kao što je došlo u hadisu Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: الْإِيمَانُ بِضْعٌ وَسَبْعُونَ شُعْبَةً،
أَفْضَلُهَا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَدْنَاهَا إِمَاطَةُ الْأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ.

„Iman se sastoji od sedamdeset i nekoliko ogrankaka; Najveći je izgovaranje 'la ilahe illallah', a najmanji uklanjanje onoga što smeta s puta.“ (Buhari, 9; Muslim, 35)

Od vrijednosti riječi 'La ilahe illallah' je i to što nas je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obavijestio da su one najvrijedniji zikr, kao što je došlo u hadisu Džabira ibn Abdullaha, radijallahu anhuma, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: أَفْضَلُ الذِّكْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَفْضَلُ الدُّعَاءِ الْحَمْدُ لِلَّهِ.

Najvrijedniji zikr je – 'La ilahe illallah', a najvrijednija dova je – 'el-hamdu lillah!' (Tirmizi, br. 3383)

Od vrijednosti riječi 'La ilahe illallah' je i to što će onaj koji ih bude izgovorio iskreno iz srca biti usrećen šefatom (zauzimanjem) Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na Sudnjem danu. U Buharijinom Sahihu se prenosi od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je rekao:

“Rekao sam: ‘Allahov Poslaniče, ko će biti usrećen tvojim zauzimanjem na Sudnjem danu? Pa reče: ‘Znao sam Ebu Hurejre, da me niko prije tebe neće pitati za ovo zbog tvoje pažnje prema hadisu. Najsretniji ljudi koji će zaslužiti moje zauzimanje su oni koji kažu ‘La ilahe illallah’, iskreno iz srca.’” (Buhari, br. 99)

U govoru Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ***'oni koji kažu 'La ilahe illallah', iskreno iz srca'***, je dokaz da se samo puko izgovaranje 'La ilahe illallah' jezikom ne prihvata. Naprotiv, nužno je ispunjavanje uvjeta ovih riječi, i pridržavanje njihovih odrednica iz Kur'ana i Sunneta, jer u suprotnom bez toga neće biti prihvaćene.

Šartovi (uvjeti) riječi

La ilahe illallah

Na prethodnim stranicama smo spomenuli neke od vrijednosti riječi 'La ilahe illallah', koje su najbolje i najuzvišeniye riječi. Također smo spomenuli da iz njih proizilaze plemenite nagrade, uzvišena dobra, korisni plodovi na dunjaluku i Ahiretu. Međutim, obaveza je svakom muslimanu da zna da se puko izgovaranje 'La ilahe illallah', ne prihvata. Naprotiv, obavezno je ispunjavanje njihovih prava i onoga što one obavezuju, kao i ispunjavanje šartova koji se nalaze u Kur'anu i Sunnetu.

Svaki musliman treba da zna da bilo koja pokornost (ibadet) kojom se čovjek približava Uzvišenom Allahu, neće biti prihvaćena osim uz ispunjavanje uslova koji su vezani za tu pokornost. Namaz neće biti prihvaćen osim uz ispunjavanje njegovih uvjeta, hadždž neće biti prihvaćen osim uz ispunjavanje njegovih uvjeta, kao i svi ostali ibadeti neće biti prihvaćeni osim uz ispunjavanje njihovih uvjeta, potvrđenih u Kur'anu i Sunnetu. Takva je stvar i sa riječima tevhida 'La ilahe illallah', one neće biti

prihvaćene osim ako rob ispuni njihove šartove (uvjete), potvrde u Kur'anu i Sunnetu.

Naši dobri prethodnici (selefu-s-salih), Allah im se smilovao, su ukazali na važnost vođenja brige o šartovima 'La ilahe illallah', i na obavezu njihovog ispunjavanja, jer u suprotnom one neće biti primljene. Povodom toga se spominje da je Hasanu El-Basriju rečeno: „Doista ljudi govore da onaj ko kaže 'La ilahe illallah', će ući u Džennet.“ Pa je Hasan rekao: „Ko kaže 'La ilahe illallah', i ispuni njihovo pravo i ono što one obavezuju ući će u Džennet.“

Rekao je Hasan Ferzedeku dok je ovaj ukopavao svoju ženu: „Šta si pripremio za ovaj dan?“ Ferzedek reče: „Svjedočenje (La ilahe illallah) da nema drugog istinskog Boga osim Allaha već 70 godina.“ Hasan reče: „Najljepše li pripreme, ali znaj da 'La ilahe illallah' ima svoje uvjete, a ti si od onih koji klevetaju čestite vjernice.“

Vehb ibn Munebbih, rahimehullah, je jednom bio upitan: „Nije li šehadet 'La ilahe illallah' ključ Dženneta?“ On je odgovorio: „Jeste, ali svaki ključ ima zupce. Ako dođeš sa ključem koji ima odgovarajuće zupce, vrata će ti se otvoriti. A ako ne, vrata ti se neće otvoriti.“ Aludirajući zupcima na šartove 'La ilahe illallah'.

Učenjaci su istraživanjem i iščitavanjem tekstova iz Kur'ana i Sunneta utvrdili da svjedočenje 'La ilahe illallah' ne vrijedi osim sa ispunjenjem sedam šartova (uslova):

1. Znanje o značenju riječi 'La ilahe illallah', s negacijom i potvrdom, suprotno neznanju.
2. Čvrsto ubjeđenje u ove riječi i u njihovo značenje, bez imalo sumnje.
3. Iskreno ispovijedanje suprotno širku i pretvaranju.
4. Istinitost suprotna laži.
5. Ljubav suprotna mržnji.
6. Prihvatanje suprotno suprotstavljanju.
7. Pokornost suprotna odbacivanju.

Neki učenjaci su ovih sedam šartova sastavili u jednom stihu:

علم يقين وإخلاص وصدقك مع محبة وإنقياد والقبول لها

Sada ćemo se kratko zaustaviti na ovim šartovima kako bi objasnili šta se želi svakim od njih, spominjući neke dokaze iz Kur'ana i Sunneta.

Prvi šart je znanje o značenju riječi 'La ilahe illallah', s negacijom i potvrdom, suprotno neznanju. To znači da onaj koji izgovara ove riječi treba da zna da one negiraju sve vrste ibadeta nekom drugom mimo Uzvišenog Allaha, a potvrđuju sve ibadete samo Allahu Jedinom, kao što je došlo u govoru Uzvišenog Allaha:

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾

***Samo Tebe obožavamo (samo tebi ibadet činimo),
i samo od Tebe pomoć molimo. (Kur'an, Al-Fatiha, 5)***

To jest, samo Tebi ibadet činimo i nikom mimo Tebi, i Samo od tebe pomoć molimo i od nikog mimo Tebe.

Uzvišeni Allah je rekao:

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Znaj da nema drugog istinskog boga osim Allaha.
(Kur'an, Muhammed, 19)

I Uzvišeni Allah je rekao:

إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

... samo oni koji Istinu svjedoče, oni koji znaju.
(Kur'an, Ukas, 86)

Rekli su tumači Kur'ana: ***Samo oni koji Istini svjedoče***, tj. oni koji svjedoče 'La ilahe illallah', ***oni koji znaju***, tj. znaju značenje onoga što svjedoče u njihovim srcima i na njihovim jezicima.

Imam Muslim u svom Sahihu bilježi hadis od 'Usmana ibn Affana, radijallahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

„Ko umre znajući (i vjerujući) da nema drugog istinskog boga osim Allaha ući će u Džennet.“ (Muslim, 26)

Pa je u ovom hadisu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, znanje učinjeno šartom vjerovanja.

Drugi šart je čvrsto ubjeđenje (jekin) u riječi 'La ilahe illallah' i u njihovo značenje, bez imalo sumnje. To znači da onaj koji ih izgovara bude ubijeđen u njih potpunim ubjeđenjem, bez imalo sumnje u njih. A jekin (ubjeđenje) je potpuno znanje i njegova kompletnost o nečemu. Uzvišeni Allah, opisujući vjernike, je rekao:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ
Pravi vjernici su samo oni koji u Allaha i Poslanika

Njegova vjeruju, i poslije više ne sumnjaju, i bore se na Allahovom putu imecima svojim i životima svojim. Oni su iskreni! (Kur'an, Sobe, 15)

Značenje riječi ***'i poslije više ne sumnjaju'*** je da su čvrsto ubijedeni i da ne sumnjaju.

Imam Muslim u svom Sahihu bilježi hadis od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ ، لَا يُلْقَىٰ بِهِمَا عَبْدٌ غَيْرَ شَاكٍّ فِيهِمَا إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ.

„Ešhedu en la ilahe illallah ve eni resulullah, - neće Allah zabraniti džennet robu koga sretne sa ovim riječima u koje ni malo ne sumnja.“ (Muslim, br. 27)

Pa je ovim jekin (ubjeđenje) učinjeno šartom vjerovanja.

Treći šart je iskrenost (ihlas) suprotna širku i pretvaranju (rijaluku). Ovo se postiže čišćenjem i pročišćavanjem djela od svih unutrašnjih i spoljašnjih primjesa koje kvare to djelo, iskrenošću u nijjetu (namjeri) u svim ibadetima, tako da budu samo radi Allaha Jedinog. Rekao je Uzvišeni Allah:

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ

Zar ne, Čista vjera pripada samo Allahu!
(Kur'an, Skupovi, 3)⁹

I Uzvišeni Allah je rekao:

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

A naređeno im je da samo Allahu ibadet čine, da Mu iskreno, kao pravovjemi, vjeru ispovijedaju.
(Kur'an, Dokaz jasni, 5)

A u Buharijevom Sahihu prenosi se od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

أَسْعَدَ النَّاسَ بِشَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خَالِصًا مِنْ قَلْبِهِ أَوْ نَفْسِهِ.

“Najsretniji ljudi koji će zaslužiti moje zauzimanje su oni koji kažu 'La ilahe illallah', iskreno iz srca ili duše.” (Buhari, br. 99)

Pa je ihlas (iskrenost) ovdje učinjen šartom vjerovanja.

⁹To je čisto ispoljavanje ibadeta, bez primjesa širka. Pokornost i obožavanje treba biti usmjereno samo Uzvišenom Allahu i nikom više.

Četvrti šart je istinoljubivost (Es-Sidk) suprotna laži. Ovo znači da čovjek treba posvjedočiti 'La ilahe illallah' iskreno iz srca. Es-Sidk (istinoljubivost) znači da se ono što se izgovori jezikom slaže sa onim što je u srcu. Zato je Uzvišeni Allah, koreći munafike (licemjere), rekao:

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾

Kad ti licemjери dolaze, oni govore: 'Mi tvrdimo da si ti, zaista, Allahov poslanik!' – I Allah zna da si ti, zaista, Njegov poslanik, a Allah tvrdi i da su licemjери pravi lašci. (Kur'an, Licemjери, 1)

Pa ih je Uzvišeni Allah nazvao lašcima, zato što su njihovim jezicima govorili ono što nije bilo u njihovim srcima. I Uzvišeni Allah je rekao:

أَلَمْ أَحْسِبِ النَّاسَ أَنْ يَتْرُكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿١﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٢﴾

Elif Lam Mim. Misle li ljudi da će biti ostavljeni na miru ako kažu: 'Mi vjerujemo!' i da u iskušenje neće biti dovedeni? A Mi smo u iskušenje dovodili i one prije

njih, da bi Allah sigurno ukazao na one koji govore istinu i na one koji lažu. (Kur'an, Pauk, 1-3)

Bilježi se u dva sahiha hadis od Muaza ibn Džebela, radijallahu anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

ما من أحد يشهد أن لا إله إلا الله وأن محمدا عبده ورسوله صدقا
من قلبه إلا حرمه الله على النار.

Nema nikoga da istinito iz srca svjedoči da nema drugog istinskog boga osim Allaha, i da je Muhammed Njegov poslanik i Njegov rob, a da mu Allah neće zabraniti ulazak u Vatru. (Buhari, br. 128; Muslim, br. 32)

Pa je ovdje Es-Sidk (istinitoljubivost) učinjen šartom vjerovanja.

Peti šart je ljubav suprotna mržnji i preziru. Ovo znači da onaj koji svjedoči 'La ilahe illallah' voli Uzvišenog Allaha i Njegovog Poslanika, voli islam i muslimane koji se drže Allahovih naređenja i čuvaju Njegove granice, i mrzi one koji su protivrječni riječima 'La ilahe illallah' i koji dolaze sa onim što ih ruši od kufra (nevjerstva) i širka (mnogoboštva). Ono što upućuje da je

ljubav uslov imana (vjerovanja) jesu riječi Uzvišenog Allaha, Koji kaže:

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ

Ima ljudi koji pored Allaha druge, kao jednake Njemu, prihvaćaju; vole ih kao što se Allah voli! Ali, oni koji vjeruju, još više Allaha vole! (Kur'an, Al-Bekara, 165)

U hadisu je došlo:

أوثق عرى الإيمان : الحب في الله ، والبغض في الله

Najčvršća stega imana je ljubav u ime Allaha i mržnja u ime Allaha. (Ahmed, 286/4)

Šesti šart je prihvatanje suprotno suprotstavljanju. Obaveza je da se riječi 'La ilahe illallah', prihvate istinskim prihvatanjem, srcem i jezikom. Doista nam Uzvišeni Allah u Časnom Kur'anu kazuje vijesti o prijašnjim narodima, vijesti o onima koje je spasio zbog njihovog prihvatanja 'La ilahe illallah', i one koje je kaznio i uništio zbog odbijanja i neprihvatanja istih. Uzvišeni Allah je rekao:

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَجِّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

Poslije smo spasavali poslanike Naše i one koji su vjerovali. Eto tako, dužnost je Naša da spasimo vjernike. (Kur'an, Junus, 103)

I Uzvišeni Allah je, opisujući mušrike, rekao:

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ آيُنَا لَتَنَارِكُو آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾

Kad im se govorilo: 'Nema drugog istinskog boga osim Allaha' – oni su se oholili i govorili: 'Zar da napustimo božanstva naša zbog jednog ludog pjesnika. (Kur'an, Redovi, 35-36)

Sedmi šart je pokornost suprotno odbacivanju. S toga, obaveza je onome ko izgovara 'La ilahe illallah', da slijedi Allahov zakon i da mu se pokorava, da se povinuje njegovim propisima, te da se potpuno preda Uzvišenom Allahu. Na ovaj način bit će od onih koji se pridržavaju riječi 'La ilahe illallah'. Uzvišeni Allah je rekao:

وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ

Onaj ko se sasvim preda Allahu, a uz to čini dobra djela, uhvatio se za najčvršću vezu. (Kur'an, Lukman, 22)

'Uhvatio se za najčvršću vezu', tj. za 'La ilahe illallah'. Pa je Uzvišeni Allah, slavljen neka je On, pokornost i slijedenje Njegovog šerijata (zakona) učinio šartom, na način što će se rob u potpunosti predati Uzvišenom Allahu.

Ovo su bili šartovi (uvjeti) 'La ilahe illallah', i njima se ne želi nabrojanje definicija i njihovo učenje napamet samo. Koliko je samo običnih ljudi koji su ostvarili ove šartove i pridržavaju ih se, a da im se kaže da ih nabroje, ne bi umjeli to dobro da urade. A koliko je samo onih koji su naučili ove definicije, kazuju ih kao iz topa, a vidiš ih kako upadaju u ono što ih poništava. Ono što se traži je znanje i rad po njemu kako bi čovjek bio od istinskih pripadnika 'La ilahe illallah', i od stvarnih pripadnika riječi tevhida. A Onaj Koji upućuje i pomoć daje je Allah Jedini. S stoga molimo Uzvišenog Allaha da nas uputi i pomogne da ostvarimo 'La ilahe illallah', a Njemu pripada sva hvala.

Značenje riječi tevhida:

"La ilahe illallah"

Doista riječi tevhida 'La ilahe illallah', koje su najbolji i najpotpuniji zikr, neće biti primljene kod Uzvišenog Allaha pukim izgovaranjem ovih riječi. One neće biti prihvaćene bez uspostavljanja onoga što one u stvarnosti znače i ostvarivanja njihovih temelja od negiranja širka i potvrde Jednoće Uzvišenog Allaha, sa čvrstim vjerovanjem i radom po njemu. Na ovaj način rob će biti istinskim muslimanom i pripadnikom 'La ilahe illallah'.

Ove uzvišene riječi sadrže značenje da sve što je mimo Allaha nije božanstvo, i da su sva božanstva mimo Allaha ništavna, te da je njihova potvrda najveća nepravda i najgora zabluda. Uzvišeni Allah je rekao:

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ﴿٥﴾ وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ
أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾

Ko je u većoj zabludi od onih koji, umjesto Allaha, mole (idole) one koji im se do Kijametskog dana neće odazvati i koji su prema njihovim dovama ravnodušni. Kada ljudi budu sabrani, oni će im biti neprijatelji i poreći će obožavanje njihovo. (Kur'an, Al-Ahkaf, 5-6)

Uzvišeni je, također, rekao:

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ
اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾

To je zato što je Allah - Istina, a oni koje oni, pored Allaha, mole - laž, i zato što je Allah Svevišnji i Veliki. (Kur'an, El-Hadždž, 62)

I Uzvišeni je rekao:

إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ

Širk je, zaista, velika nepravda. (Kur'an, Lukman, 13)

Uzvišeni je, također, rekao:

وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ

A nevjernici su pravi nepravednici. (Kur'an, Al-Bekara, 254)

Zulum (nepravda) znači staviti nešto na mjesto koje mu ne pripada. Nema sumnje da je upućivanje ibadeta nekom drugom mimo Allaha nepravda, zato što se ibadet čini samo Allahu. Štaviše, upućivanje ibadeta nekom drugom mimo Uzvišenog Allaha je najveća i najopasnija nepravda.

Doista je značenje riječi 'La ilahe illallah' obavezno razumjeti, jer u suprotnom po konsenzusu učenjaka, one neće koristiti onome ko ih izgovara bez razumijevanja i rada po onome što one sadrže. Kao što Uzvišeni Allah kaže:

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

Oni koje oni, pored Njega, mole - neće se moći za druge zauzimati; moći će samo oni koji Istinu svjedoče, oni koji znaju. (Kur'an, Ukas, 86)

Značenje ajeta, kao što kažu učenjaci tefsira, je da riječi Uzvišenog '**oni koji Istinu svjedoče**', znače oni koji svjedoče 'La ilahe illallah', i znaju srcima ono što izgovaraju jezikom. Zato što svjedočenje obavezuje i zahtijeva znanje o onome o čemu se svjedoči, a ako se izgovara bez znanja onda ne može biti svjedočenjem. Svjedočenje, također, zahtijeva iskrenost i rad po njemu.

Ovim postaje jasno da onaj koji izgovara riječi tevhida 'La ilahe illallah', mora znati njihovo značenje, raditi po njima i biti iskren u tome. Znanjem čovjek biva spašen od puta kršćana koji rade bez znanja. Radom čovjek biva spašen od puta židova koji imaju znanje o istini ali ne rade po znanju. Iskrenošću čovjek biva spašen od puta licemjera koji ispoljavaju suprotno onome što kriju u prsima. Na ovaj način čovjek će biti od pripadnika Pravog puta, od onih kojima je Allah Svoje blagodati darovao, suprotno od onih na koje se On Uzvišeni rasrdio, i suprotno onima koji su u zabludi.

Ukratko, riječi tevhida 'La ilahe illallah', neće koristiti onom ko ih izgovara osim sa poznavanjem onoga što znače, negiranjem (širka) i potvrdom (Allahove jednoće), čvrsto vjerujući u njih i radeći po njima. A što se tiče onoga koji ih izgovara i ispoljava rad po njima, nevjerujući u njih on je munafik (licemjer), a onaj koji ih izgovara a radi suprotno i protivno njima, upadajući tako u širk, on je nevjernik. Također, onaj koji ih izgovori, a zatim se odmetne od islama, negirajući nešto od onoga što one obavezuju, one mu neće nimalo koristiti pa makar ih izgovorio hiljadu puta. A onaj ko ih izgovara, a pritom svoje ibadete upućuje nekom drugom mimo Allahu, poput upućivanja dove, klanja kurbana, zavjetovanja, traženja pomoći, oslanjanja, potpunog okretanja, nade, straha, ljubavi i slično tome, on je

mušrik, pa makar izgovarao 'La ilahe illallah', jer on radi suprotno onome što ove riječi znače i zahtijevaju od tevhida i iskrenosti.

Značenje 'La ilahe illallah', je da nema drugog istinskog boga osim Allaha Jedinog, Koji nema sudruga ni u čemu.

Ilah u jeziku označava ono što se obožava, a riječi 'La ilahe illallah', znače da nema istinskog boga koji zaslužuje da se obožava osim Allaha, kao što Uzvišeni Allah kaže:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا
فَاعْبُدُونِ ﴿١٥﴾

Prije tebe nijednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: 'Nema boga osim Mene, zato Meni ibadet činite!' (Kur'an, Vjerovjesnici, 25)

Zajedno sa govorom:

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

Mi smo svakom narodu poslanika poslali: 'Allahu ibadet činite, a taguta se klonite!' (Kur'an, Pčele, 36)

Na osnovu ovoga vidimo da je značenje riječi **ilah** ono što se obožava, te da je značenje 'La ilahe illallah', iskreno upućivanje ibadeta samo Allahu Jedinom i klonjenje od ibadeta tagutima. Jer kada je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, nevjernicima od Kurejša rekao: „Recite 'La ilahe illallah.'“ Oni su odgovorili, kao što je došlo u Časnom Kur'anu:

أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ ۖ

Zar on da bogove svede na Boga jednog? To je, zaista, nešto veoma čudno!" (Kur'an, Sad, 5)

I narod Ad, kada ga je njegov vjerovjesnik Hud pozvao u 'La ilahe illallah', je rekao:

أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا

Zar si nam došao zato da samo jedino Allahu ibadet činimo, a da one kojima su ibadet činili preci naši napustimo? (Kur'an, Bedemi, 70)

Rekli su to, dok ih je on pozivao riječima 'La ilahe illallah', zato što su shvatili da se riječima tevhida 'La ilahe illallah' negira svako božanstvo mimo Uzvišenog Allaha, a da se On Uzvišeni potvrđuje, Koji nema sudruga ni u čemu.

S toga, riječi **'La ilahe illallah' – 'Nema istinskog boga osim Allaha'** sadrže negaciju i potvrdu. Njima se negira svako božanstvo mimo Uzvišenog Allaha. Što znači da svako mimo Allaha, bio od meleka ili od vjerovjesnika, a kamoli od ostalih, ne može biti božanstvom, i nikome se osim Uzvišenom Allahu ibadet ne čini. A potvrđuje se božanstvo samo Allahu Jedinom, u značenju da rob ne obožava nikog osim Uzvišenog Allaha. To jest da svojim obožavanjem ne cilja nikog drugog. A to je vezanost srca za nešto što obavezuje namjeru obožavanja nečim od ibadeta, kao što je dova, prinošenje kurbana, zavjetovanje i tome slično.

U Časnom Kur'anu postoje mnogi tekstovi koji objašnjavaju značenje riječi tevhida 'La ilahe illallah', i čine nam jasnim ono što se njima želi, kao što je govor Uzvišenog Allaha:

وَاللَّهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

A vaš Bog – jedan je Bog! nema boga osim Njega, Milostivog, Samilosnog! (Kur'an, Al-Bekara, 163)

Kao i govor Uzvišenog Allaha:

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ

A naređeno im je da samo Allahu ibadet čine, da Mu iskreno, kao pravovjereni, vjeru ispovijedaju. (Kur'an, Dokaz jasni, 5)

Kao i govor Uzvišenog Allaha:

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٦٦﴾ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٦٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

﴿٦٨﴾

A kad Ibrahim reče ocu svome i narodu svome: 'Nemam ja ništa s onima koje vi obožavate, ja obožavam samo Onog koji me je stvorio, jer će mi On, doista, na pravi put ukazati'. I on učini riječi tevhida trajnim za potomstvo svoje, da bi se dozvali. (Kur'an, Ukraš, 26-28)

Uzvišeni Allah je, riječima jednog vjernika, u suri 'Ja sin', rekao:

وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً
إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ ﴿٢٣﴾
إِنِّي إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٤﴾

Zar da ne budem u ibadetu Onome Koji me je stvorio, a Njemu ćete biti vraćeni?! Zar da prihvatim

druge bogove mimo Njega?! Ako Svemilosni hoće da me snađe neko zlo, njihovo posredovanje neće mi biti ni od kakve koristi i oni me neće moći spasiti, a sigurno bih tada u očitoj zabludi bio. (Kur'an, Ja sin, 22-24)

I Uzvišeni Allah je rekao:

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ۖ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ
أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ۖ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
۝ قُلْ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ۝

Reci: "Naređeno mi je da ibadet Allahu činim, ispovijedajući Mu čistu vjeru. I naređeno mi je da budem prvi musliman. Reci: "Ja se bojim patnje na Velikom danu, ako Gospodaru svome budem neposlušan." Reci: "Samo Allahu ibadet činim, ispovijedajući Mu čistu vjeru. (Kur'an, Skupovi, 11-14)

I Uzvišeni Allah je, riječima vjernika iz porodice faraonove, rekao:

وَيَا قَوْمِ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَاةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ ۖ تَدْعُونَنِي
لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ
الْغَفَّارِ ۝ لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي
الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ۝

O narode moj ! Šta je ovo? Ja vas pozivam u spas, a vi mene pozivate u Vatru; Pozivate me da ne vjerujem u Allaha i da Njemu u obožavanju pridružujem ono o čemu nemam znanja, a ja vas pozivam Silnome, Oprostitelju stalnome. Nema nimalo sumnje u to da se ono čemu vi mene pozivate neće nikom ni na ovom ni na onom svijetu odazvati, i da je naš povratak Allahu i da će oni koji su pretjerivali stanovnici u Ognju biti. (Kur'an, Vjernik, 41-43)

Broj ajeta u ovom značenju je veoma veliki, a oni objašnjavaju da je značenje riječi tevhida 'La ilahe illallah', odricanje činjenja ibadeta svakom mimo Allahu Jedinom, od posrednika i sudruga, i ostvarivanje Allahove Jednoće u obožavanju. Ovo je Uputa i prava vjera s kojom je Uzvišeni Allah slao svoje poslanike, i objavio Svoje Knjige.

A što se tiče čovjeka koji izgovara 'La ilahe illallah', bez znanja o značenju tih riječi, i bez rada po onome što one zahtijevaju, ili štaviše možda u svojim ibadetima, poput dove, straha, prinošenja kurbana, zavjetovanja i drugih ibadeta daje udjela nekom drugom mimo Allahu Jedinom, to mu izgovaranje neće biti dovoljno da bude od pripadnika riječi tevhida 'La ilahe illallah', i na Sudnjem danu takav se neće spasiti Allahove kazne.

'La ilahe illallah', nije rečenica bez značenja, niti govor bez realnosti, niti iskaz koji ne sadrži ništa, kao što misle neki koji smatraju da je cilj ostvarivanja ovih riječi njihovo puko izgovaranje bez vjerovanja srcem u ono što one znače, ili njihovo puko izgovaranje bez uspostave njihovih temelja. A to, bez sumnje, nije smisao ovih veličanstvenih riječi. Naprotiv, to je rečenica uzvišenog i veličanstvenog značenja, koja je veličanstvenija od svih drugih rečenica. Ona, kao što smo rekli, predstavlja odricanje od činjenja ibadeta svakom drugom osim Allahu Uzvišenom, i predanost Allahu Jedinom pokornošću i poniznošću, žudnjom i željom, potpuno okretanje Njemu i oslanjanje na Njega, moleći Ga i tražeći od Njega. Pa onaj koji je istinski pripadnik 'La ilahe illallah', ne moli osim od Allaha, i ne traži pomoć u teškoćama osim od Allaha, i ne oslanja se osim na Allaha, i ne nada se osim Allahu, ne prinosi kurban osim Allahu, i ne čini ibadet nikom osim Allahu, i ne vjeruje u sve ono što se obožava mimo Allaha...

Zar ima išta veličanstvenije od ovog pitanja i zar ima išta jasnije od ove stvari, međutim uputa je jedino u Allahovim rukama, i On je Jedini koji pomaže.

Ono što poništava šehadet:

"La ilahe illallah"

Od ranije smo spomenuli šartove riječi tevhida 'La ilahe illallah', koje mora ispuniti svaki rob, kako bi mu šehadet 'La ilahe illallah' bio prihvaćen kod Uzvišenog Allaha. To su veoma ozbiljni šartovi, uzvišene vrijednosti, i obaveza je svakom muslimanu da na njih pazi velikom pažnjom i da se o njima brine jakom brigom.

Od onoga što je, također, neophodno po pitanju ovih uzvišenih riječi, jeste poznavanje onoga što poništava svjedočenje 'La ilahe illallah', kako bi čovjek bio oprezan prema tome.

Doista je Uzvišeni Allah detaljno objasnio u Svojoj Knjizi put vjernika koji su ostvarili ove riječi, i objasnio je detaljno put nevjernika koji su se suprotstavili ovim riječima. Također je Uzvišeni objasnio konačnicu jednih i konačnicu drugih, djela jednih i djela drugih, razloge zbog kojih su jedni uspjeli, i razloge zbog kojih su drugi propali. I pokazao je Uzvišeni Allah dvije stvari u Svojoj Knjizi, izložio ih i objasnio, kao što Uzvišeni kaže:

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝

Tako Mi potanko izlažemo dokaze, i da bi očevidan bio put kojim idu grešnici. (Kur'an, Stoka, 55)

I Uzvišeni je rekao:

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ
الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۝

A onoga ko se suprotstavi Poslaniku, nakon što mu jasno bude pokazan Pravi put, i slijedi put koji nije put vjernika, pustit ćemo da čini što je naumio, i bacit ćemo ga u Džehennem, a loše je to konačno odredište! (Kur'an, An-Nisa', 115)

I zato ko ne bude znao put griješnika, i kome ne bude jasan njihov put, na ivici je da upadne u neke stvari na čemu su oni od zablude. Zato je vođa pravovjernih, Omer ibn El-Hattab, radijallahu anhu, rekao:

“Doista će se veza islama početi kidati, malo po malo, ako se pojave generacije koje neće poznavati džahilijet.”¹⁰

Zbog ovoga je došlo mnogo tekstova u Kur'anu i Sunnetu, koji upozoravaju na otpadništvo i ostale vrste

¹⁰ Ibnul-Kajjim, '*Fevaid*' (str.201).

širka i kufra koje poništavaju riječi tevhida 'La ilahe illallah'.

Učenjaci, Allah im se smilovao, su spomenuli u knjigama fikha u poglavlju 'Propis onoga ko otpadne od vjere', da musliman može otpasti od vjere zbog mnoštva stvari koje poništavaju vjeru, ako upadne u njih, ili nešto od njih. Takav je otpao od vjere i izašao iz nje i ništa mu ne koristi puko izgovaranje šehadeta 'La ilahe illallah'. To znači da ove uzvišene riječi, koje su najbolji zikr, ništa neće koristiti onome ko ih izgovara ako ne ispuni njihove uslove i ako ne izbjegne sve ono što ih poništava.

Bez sumnje, za svakog muslimana, u poznavanju stvari koje poništavaju šehadet, je ogromna korist u vjeri, ako ih bude poznavao želeći time da se sačuva njihovog zla, i spasi od njihove pogubne bolesti. Zato onaj ko bude spoznao širk, kufr, zabludu, i njihove puteve, i bude mrzio sve ove stvari, pazio se od njih i upozoravao druge na njih, odagnavajući ih od sebe, nedozvoljavajući da mu okrnje iman, ostvario je poznavanjem ovih stvari toliko dobra i koristi koje zna samo Uzvišeni Allah. Naprotiv, poznavanjem ovih stvari povećava se pronicljivost u prepoznavanju istine i ljubav prema njoj, kao i mržnja i gađenje prema tim stvarima.

Uzvišeni Allah, slavljen neka je On, voli da se spozna put istine kako bi se taj put volio i kako bi se njime išlo, kao i što voli da se spozna put zablude kako bi

taj put mrzio i izbjegavao. S toga, kao što se od muslimana traži da zna put dobra kako bi ga ostvario, od njega se traži i da zna put zla kako bi se od njega sačuvao. U vezi sa ovim se prenosi da je Huzejfe ibn Jeman, radijallahu anhu, rekao:

Ashabi su pitali Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o dobru, a ja sam ga pitao o zlu, bojeći se da me ne snađe. (Buhari, br. 3606; Muslim, br. 1847)

Zbog ovoga je, također, rečeno:

Upoznao sam zlo, ne zbog njega samog, već kako bih ga se sačuvao, a ko ga od ljudi ne bude znao, lahko će u njega upasti.

Ako je ovo pitanje važno u ovolikoj mjeri, onda je obaveza svakom muslimanu da sazna za stvari koje poništavaju svjedočenje riječi tevhida 'La ilahe illallah', kako bi se od tih stvari sačuvao, a kao što smo ranije spomenuli, njih je mnogo. Najkrupnije i najopasnije od njih, u koje se često upada su njih deset koje su spomenuli učenjaci, Allah im se smilovao. Mi ćemo ih spomenuti ukratko kako bi se od njih pripazio musliman, i kako bi zatim i druge na njih upozorio.

Prva stvar koja izvodi iz islama:

Širk¹¹ u ibadetu Uzvišenom Allahu. Kaže Uzvišeni Allah:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

Allah, doista, neće oprostiti da Mu se širk učini, a oprostiti će sve mimo toga kome On hoće! (Kur'an, En-Nisa, 116)

I kaže Uzvišeni:

إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

Doista će Allah, onome ko mu učini širk, ulazak u džennet zabraniti i boravište njegovo će biti vatra, a nasilnicima nećeš naći pomagača. (Kur'an, Trpeza, 72)

Od širka je upućivanje dove mrtvacima i traženje pomoći od njih, zavjetovanje njima i prinošenje kurvana njima i tome slično.

Druga stvar:

Onaj ko između sebe i Allaha uzme posrednike koje doziva, moli, od kojih traži, i na koje se oslanja,

¹¹Širk je najopasnija vrsta riddeta-odmetništva, a značenje širka je; “Da se obožava neko pored Allaha sa bilo kojom vrstom ibadeta.”

počinio je nevjerstvo po slaganju svih islamskih učenjaka. Rekao je Uzvišeni Allah:

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ
شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ ۖ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا
فِي الْأَرْضِ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾

Oni, pored Allaha, obožavaju nešto što im ne može ni nauditi niti im može kakvu korist pribaviti, i govore: "Ovo su naši zagovornici kod Allaha." Reci: "Zar da Allaha obavještavate da na nebesima i na Zemlji postoji nešto što On ne zna da postoji?!" Uzvišen je On i vrlo visoko u odnosu na ono što Njemu u obožavanju pridružuju. (Kur'an, Junus, 18)

Treća stvar:

Onaj koji ne smatra mušrike nevjernicima, ili sumnja u njihovo nevjerstvo, ili smatra da je ono na čemu su ispravno - počinio je nevjerstvo.

Četvrta stvar:

Ko vjeruje da je uputa nekog drugog mimo upute Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, potpunija, ili da je sud nekog drugog bolji od njegovog suda, on je nevjernik, poput onih koji daju prednost sudu taguta nad Allahovim sudom.

Peta stvar:

Ko prezire nešto od onoga sa čime je došao Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pa makar i radio po tome – počinio je nevjerstvo, zbog riječi Uzvišenog Allaha:

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٩﴾

To je zato što oni mrze ono što Allah objavljuje, i On će djela njihova poništiti. (Kur'an, Muhammed, 9)

Šesta stvar:

Onaj koji se bude ismijavao i izrugivao sa nečim od vjere sa kojom je došao Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ili sa nečim od Allahove nagrade i kazne – počinio je nevjerstvo, a dokaz za to su riječi Uzvišenog Allaha:

قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ

Reci: 'A zar da se sa Allahom i Njegovim ajetima i Poslanikom Njegovim ismijavate!' 'Ne ispričavajte se! Doista ste postali nevjernici nakon vjerovanja.' (Kur'an, Pokajanje, 65-66)

Sedma stvar:

Sihr, a od toga je sihr sa kojim se razdvajaju supružnici ili sihr sa kojim se spajaju čovjek i žena. Onaj ko to bude radio ili bude time zadovoljan počinio je nevjerstvo, a dokaz za to su riječi Uzvišenog Allaha:

وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ

A njih dvojica nisu nikoga učili dok mu ne bi rekli: 'Mi smo samo iskušenje, i ti ne budi nevjernik!'
(Kur'an, Al-Bekara; 102)

Osma stvar:

Potpomaganje i podržavanje mušrika protiv muslimana, a dokaz za to su riječi Uzvišenog Allaha:

وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

A onaj među vama koji ih za zaštitnike prihvati je od njih; Allah uistinu neće ukazati na pravi put narodu nepravednom. (Kur'an, Trpeza, 51)

Deveta stvar:

Onaj ko bude vjerovao da je dozvoljeno nekome od ljudi da izađe iz šerijata koji je objavljen Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, zbog govora Uzvišenog Allaha:

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾

A onaj ko želi neku drugu vjeru osim islama, neće mu biti primljena, i on će na drugom svijetu biti među gubitnicima. (Kur'an, Imranova porodica, 85)

Deseta stvar:

Okretanje od Allahove vjere ne učeći je niti radeći po njoj, a dokaz za to su riječi Uzvišenog Allaha:

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ
مُنْتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾

A ima li nepravednijeg od onoga koji, opomenut riječima Gospodara svoga, njima leđa okrene? Mi ćemo, zaista, kazniti zlikovce! (Kur'an, Sedžda, 22)

Ovih deset stvari su od onih koje poništavaju riječi tevhida 'La ilahe illallah', pa ko bude upao u nešto od njih, da nas Allah sačuva od toga, poništio je svoj tevhid i srušio je svoje vjerovanje, i ništa mu neće biti od koristi izgovaranje 'La ilahe illallah'.

Učenjaci su spomenuli da nema razlike u svim ovim stvarima između onoga ko to uradi iz šale, ili namjerno i ozbiljno, ili iz straha, osim kod onog koji je

na to prisiljen. I sva spomenuta djela su veoma opasna i često se u njih upada, tako da je obaveza muslimanu da ih se pripazi i da se boji za sebe od upadanja u neka od njih. Utječemo se Allahu od uzroka Njegove srdžbe i Njegove bolne kazne, i molimo Ga, slavljen neka je On, da nas sve uputi na ono čime je On zadovoljan, i da nas učvrsti na Pravi put, a On je Onaj Koji je blizu i koji dove prima.

Objašnjenje neispravnog zikra

Ranije, kada smo govorili o vrijednosti riječi tevhida 'La ilahe illallah', spomenuli smo da su one najbolji zikr, kojim ljudi mogu zikriti, i da su to najvrijednije riječi koje su jezici izgovorili. One su riječi lahke izrazom, uzvišenog značenja. Potreba i nužnost ljudi za njima je od najvećih potreba. Čak štaviše, ljudi su u većoj potrebi i nužnosti za njima nego za hranom, pićem, odjećom i ostalim stvarima. I ne samo ljudi, nego i cijeli svijet, od početka do kraja, je u nužnosti za riječima 'La ilahe illallah'.

One su najčešći zikr, najlakše izgovorene, najuzvišenijeg značenja i najveličanstvenijeg stepena. Međutim, i pored svega ovoga neki ljudi – neznalice odstupaju od ovih riječi i predaju se novotarijama izmišljajući zikrove kojih nema ni u Kur'anu ni u Sunnetu, a ni u predajama ispravnih prethodnika.

Od toga je ono što rade neki sufijski tarikati u svojim zikrovima, na način što glasno spominju i ponavljaju samo ime Uzvišenog, govoreći: „Allah, Allah...“ A neki od njih su ime Uzvišenog sveli samo na ličnu zamjenicu, govoreći i ponavljajući: „Hu, Hu...“

Neki od njih su toliko pretjerali da su rekli da je zikir 'La ilahe illallah', samo za obične ljude, a da je zikir 'Allah', za posebne, dok je zikir 'Hu', za najposebnije. Ili je 'La ilahe illallah' za vjernike, 'Allah' za arife – one koji su došli do spoznaje i 'Hu' za muhakike – oni koji su ostvarili istinu.

S toga preferiraju spominjanje samo imena 'Allah', ili zamjenice 'Hu (ve)', nad riječima tevhida 'La ilahe illallah', za koje je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao da su najbolji zikir, i da su to najvrijednije riječi koje je on, alejhi-s-selam, izgovorio, i vjerovjesnici prije njega, kao što je došlo u hadisima koje smo ranije spomenuli.

Spominjanje samo imena 'Allah', glasno ili u sebi nije propisano ni u Kur'anu, niti u Sunnetu, niti je preneseno da je to radio iko od ispravnih prethodnika, već su to izmislile kasnije zabludjele generacije bez ikakvog šerijatskog dokaza za to.

Šejhul-Islam Ibn Tejmiije, rahimehullah, je opovrgao tvrdnje onih koji čine ovu novotariju, i objasnio izopačenost onoga čime je potpomažu i dokazuju. On je, Allah mu se smilovao, rekao:

„Neki od njih, koji podupiru i veličaju ovo, dokazuju to ekstazom (ljubavlju), neki put mišljenjem, a neki put prenošenjem laži, kao što prenosi neki od njih da

je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, podučavao talkin Aliju ibn Ebi-Taliba, radijallahu anhu, naređujući mu da govori: 'Allah, Allah, Allah', tako što ih je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, izgovorio a onda je naredio i Aliji da tako kaže, pa je i on izgovorio tri puta. Učenjaci hadiske nauke su složni da je ovaj hadis izmišljen. Ono što je poznato, i što se prenosi jeste, da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, kada je u pitanju talkin svome amidži na samrti rekao da izgovori 'La ilahe illallah':

O amidža, reci 'La ilahe illallah', riječi na osnovu kojih ću svjedočiti kod Allaha za tebe. (Buhari, br. 3884; Muslim, br. 24)

I on je, sallallahu alejhi ve sellem, također, rekao:

Doista ja znam riječi, neće ih reći rob na samrti a da neće naći svoju dušu zbog njih odmornom. (Ahmed, 28/1; Ibn Madže, br. 3795)

I rekao je:

Čije posljednje riječi budu 'La ilahe illallah' ući će u džennet. (Ahmed, 247/5; Ebu Davud, 3116)

Zatim Ibn Tejmijje kaže:

„Spominjanje samo imena 'Allah' nije uopće propisano, niti postoje šerijatski dokazi koji upućuju da je to poželjno. Ono što zamišljaju oni koji griješe u

obožavanju, povodom dijela ajeta: **Reci: 'Allah!'** *Zatim ih ostavi...*, i zamišljaju da je cilj ovog ajeta izgovaranje imena 'Allah', je očita greška. Da su razmislili o onome što je došlo prije ovoga shvatili bi šta se ajetom želi. Uzvišeni Allah je rekao:

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ ۚ
 قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ
 تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا ۖ وَعِلِّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ
 وَلَا آبَاؤُكُمْ ۖ قُلِ اللَّهُ ۖ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾

Oni ne poznaju Allaha kako treba, kad govore: 'Nijednom čovjeku Allah nije ništa objavio!' Reci: 'A ko je objavio Knjigu koju je donio Musa kao svjetlo i uputu ljudima, koju na listove stavljate i pokazujete, a mnogo i krijete, i poučeni ste onome što ni vi ni preci vaši niste znali?' **Reci: 'Allah!'** *Zatim ih ostavi, neka se lažima svojim zabavljaju.* (Kur'an, Stoka, 91)

To jest, reci Allah je objavio knjigu sa kojom je došao Musa, alejhi-s-selam, i ovo je potpun govor. Dakle, **Reci: 'Allah!'** - je imenska rečenica koja se sastoji od subjekta i predikata, gdje je predikat *'je objavio'* izostavljen zbog samog upućivanja pitanja na odgovor koji se podrazumijeva, a ovo je poznato u jeziku arapa.

Ono što se može zaključiti na osnovu šerijatskih dokaza, jeste da spominjanje samo imena 'Allah', nije mustehab, i da to nije od potpunog govora. To se, također, može zaključiti i razumskim dokazima. Izgovaranjem samo imena 'Allah', ne dobija se ni iman ni kufr, ni uputa ni zablude, ni znanje ni neznanje...”

Zatim kaže:

„Zbog ovoga su složni učenjaci arapskog i drugih jezika, da se ne treba zaustaviti na spominjanju samo imenice, jer takva rečenica je nepotuna i govor nije koristan. I kada bi čovjek spomenuo hiljadu puta ime 'Allah', ne bi time postao vjernikom, niti zaslužuje Allahovu nagradu i džennet, jer doista nevjernici svih vjera spominju samo ime (Bog), svejedno želeći time da iskažu jednoću ili ne.

Govor Uzvišenog Allaha u kojima nam je naređeno spominjanje Njegovog imena, poput sljedećih ajeta:

فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ ۖ

Jedite ono što vam one (životinje) uhvate i spomenite Allahovo ime pri tome. (Kur'an, Trpeza, 4)

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ

Ne jedite ono pri čijem klanju nije spomenuto Allahovo ime. (Kur'an, Stoka, 121)

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ۝

Slavi i veličaj ime Gospodara svoga Svevišnjeg.
(Kur'an, Svevišnji, 1)

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ۝

Zato slavi i veličaj ime Gospodara svoga Veličanstvenog! (Kur'an, Neizbježni događaj, 74)

- zahtijeva potpuni govor, poput: '*U ime Allaha*', '*Slavljen neka je moj Gospodar Najuzvišeniji*', '*Slavljen neka je moj Gospodar Veličanstveni*' i slično ovome. Dakle, nije propisano reći samo 'Allah', i time se ne ostvaruje pokornost Allahovoj naredbi, i time ne postaje dozvoljen ulov životinja i ono što se zakolje.“

Zatim je Ibn Tejmije, rahimehullah, rekao:

„Ovim što smo spomenuli dokazano je da spominjanje samo imena 'Allah' nije pohvaljeno, a daleko od toga da to bude zikr posebnih. A još dalje od ovoga je spominjanje samo zamjenice 'Hu', jer ona sama po sebi

ne upućuje ni na šta određeno, već njeno značenje se vraća na namjeru onoga koji je izgovara.“¹²

A na drugom mjestu je rekao:

„Dakle, spominjanje samo zamjenice 'Hu', dalje je od sunneta i potpada pod novotariju i blizu je šejtanske zablude.“

A zatim, rahimehullah, kaže:

Ono što je propisano povodom spominjanja Uzvišenog Allaha je spominjanje potpune rečenice koja ima značenje, i to je ono što koristi srcima, i čime se zadobija nagrada od Uzvišenog Allaha, približavanje Njemu, spoznaja Njega, ljubav prema Njemu i poniznost, i ono što je poput toga od uzvišenih ciljeva. Dok spominjanje samo imena ili zamjenice, nema nikakvu osnovu, i daleko je od toga da bude zikr posebnih. Čak štaviše ovaj način zikra je sredstvo ka različitim vrstama novotarija i zabluda, i sredstvo ka pokvarenim iluzijama bezbožnika i onih koji zagovaraju akidu panteizama, tj. da sve što postoji je Bog.

Spoj vjere je u dvjema stvarima: Da ne obožavamo nikog osim Uzvišenog Allaha, i da Ga ne obožavamo

¹² *Medžmu'ul-fetava*, Ibn Tejmije (10/556_565)

osim onako kako je propisao, tj. da mu ne ibadetimo čineći novotarije.“¹³

U ovome je objašnjenje koje ne ostavlja prostora za neodlučnost, jer je istina jasna.

Doista njihova pohota za novotarskim zikrovima, koji nemaju nikakvu osnovu u Allahovoj vjeri, gdje pri tom ostavljaju ono što je vjerodostojno od zikrova, kod muslimana budi pitanja i pitanja:

Šta je to što je njih zavelo da se okrenu od upute Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i žudnje prema njegovom sunnetu, ka stvarima koje nije objavio Uzvišeni Allah, i ka zikrovima za koje ne postoji nijedan šerijatski dokaz?

Osim toga što ih veličaju, oni umanjuju vrijednost Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem, dova i zikrova. A njih je izgovaralo najbolje Allahovo stvorenje, i najbolji vjerovjesnik! Neka su na njega Allahov blagoslov, selam i salavat, na njegovu porodicu i na sve ashabe.

¹³ *Medžmu'ul-fetava*, Ibn Tejmije (10/134_227)

Sadržaj:

	Naslov	str.
1	Uvod	5
2	Vrijednosti riječi tevhida 'La ilahe illallah'	6
3	Vrijednosti riječi tevhida iz Sunneta	18
4	Šartovi (uvjeti) riječi 'La ilahe illallah'	29
5	Značenje riječi tevhida 'La ilahe illallah'	41
6	Ono što poništava šehadet 'La ilahe illallah'	52
7	Objašnjenje neispravnog zikra	62
8	Sadržaj	70

